

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר חברת שירותי בנק

אוטומטיים בע"מ:

בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ, בנק

דיסקונט בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, שירותי בנק אוטומטיים

בע"מ

ביום 25 בספטמבר 2011 הונחה לפניי בקשת פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק" או "חוק ההגבלים העסקיים") להסדר שצדדים לו בנק הפועלים בע"מ ("בנק הפועלים"), בנק לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי"), בנק דיסקונט בע"מ ("בנק דיסקונט"), בנק מזרחי טפחות בע"מ ("בנק מזרחי"), הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ("בנק הבינלאומי") וחברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שבא"), שעניינו בעלות משותפת בחברת שבא וגביית עמלה בין-בנקאית בגין שימוש הדדי במכשירי בנק אוטומטיים (Automated Teller Machine, להלן: "ATM" או "כספומט").

ביום 20 בספטמבר 2012 אושרה על-ידי, בתנאים, בקשת הפטור הרביעית בנושא זה¹ (להלן: "הפטור הקודם"). במסגרת הפטור הקודם הבהרתי כי בכל אשר לפעילות שבא בתחום איסוף ושירות עסקאות ושירותי ממשק עבור סולקים ומנפיקים, יש מקום להמשיך ולבחון באופן מקיף את מאזן היתרונות והחסרונות הנובעים מפעילותה של שבא בתחום זה, ועל-כן הענקתי את הפטור הקודם לתקופה של 6 חודשים. בימים אלו, אנו מצויים בשלבים אחרונים של הבדיקה. על מנת שנוכל להשלים את הבחינה המקיפה נדרשת שהות קצרה של 45 ימים נוספים.

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים להאריך את תוקפו של הפטור למשך 45 ימים מהיום, בכפוף לתנאים שלהלן:

הגדרות

בתנאים אלה יהיו למונחים הבאים הפירוש המופיע לצדם להלן:

"בית עסק" - כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו-1986, לרבות תאגיד המעניק שירותי ניכיון;

"בנק בינלאומי" - בנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ כל אדם השולט בו וכל תאגיד הנשלט על ידי מי מהם;

¹ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בשירותי בנקאות אוטומטיים בע"מ וקביעת עמלות הדדיות בין: בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ, בנק דיסקונט בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; 2012 הגבלים עסקיים; 500224.

רשות ההגבלים העסקיים

- "בנק דיסקונט"** - בנק דיסקונט בע"מ כל אדם השולט בו וכל תאגיד הנשלט על ידי מי מהם ;
- "בנק לאומי"** - בנק לאומי לישראל בע"מ כל אדם השולט בו וכל תאגיד הנשלט על ידי מי מהם ;
- "בנק מזרחי"** - בנק מזרחי טפחות בע"מ כל אדם השולט בו וכל תאגיד הנשלט על ידי מי מהם ;
- "בנק הפועלים"** - בנק הפועלים בע"מ כל אדם השולט בו וכל תאגיד הנשלט על ידי מי מהם ;
- "הבנקים"** - אחד או יותר מאלה: בנק בינלאומי, בנק דיסקונט, בנק לאומי, בנק מזרחי, בנק הפועלים ;
- "הסכם לשימוש במכשירי בנק אוטומטיים"** - הסכם בין מתפעל מכשירי בנק אוטומטיים לבין מנפיק, המאפשר ללקוחות המנפיק לבצע פעולות של משיכת מזומנים או בירור מצב חשבון במכשירי הבנק האוטומטיים השייכים למתפעל כאמור, והכל בין אם המתפעל מנפיק מכשירי בנק אוטומטיים בעצמו ובין אם לאו ;
- "הפצת תוכנת 'אשראית'"** - הפצת תוכנת "אשראית", לרבות מתן רישיונות ליצרנים לשימוש באפיון תוכנת "אשראית" ;
- "כרטיס אשראי"** - לוחית או חפץ אחר לשימוש חוזר המיועדים לרכישת נכסים מאת בית עסק ללא תשלום מידי של התמורה, לרבות "כרטיס בנק" ו"כרטיס חיוב", כהגדרתם בחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו-1986, ולרבות כרטיס המשמש הן ככרטיס אשראי והן ככרטיס למשיכת מזומנים ולבירור מצב חשבון באמצעות מכשירי בנק אוטומטיים. אך למעט כרטיס שכל ייעודו טעינת ערך כספי בו ושימוש בערך הכספי לתשלום ;
- "לקוח"** - כמשמעו בחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו-1986 ;
- "מנפיק"** - אדם המנפיק, מפיץ או משווק כרטיסי אשראי, שהוא צד לחוזה כרטיס חיוב, כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו-1986, עם מקבלו, שהוא לקוח, והאחראי לתשלומים המגיעים מלקוח שעשה שימוש בכרטיס אשראי שהונפק, הופץ או שווק על ידו ;
- "נושא משרה/דירקטור"** - כהגדרתו של מונח זה בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ;
- "נקודת קצה"** - P.O.S : קורא אלקטרוני של כרטיסי אשראי הנמצא אצל בית העסק, וכן טרמינל או כל מכשיר אחר המסוגל לקרוא את המידע אשר על גבי הכרטיס ;
- "סולק"** - כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ;
- "שירותי חיבור לשירות מיתוג ATM"** - שירותים שמעניק תאגיד בנקאי בעל גישה לשירותי מיתוג ATM, למתפעל מכשירי בנק אוטומטיים שאינו תאגיד בנקאי, המאפשרים למתפעל מכשירי בנק אוטומטיים שאינו תאגיד בנקאי לקבל שירותי מיתוג ATM מבלי להתחבר במישרין לשבא ;

רשות ההגבלים העסקיים

"עמלה בגין פעולת משיכה" - תשלום המשתלם בגין פעולת משיכת מזומנים במכשיר בנק אוטומטי לבעל מכשיר הבנק האוטומטי או לתאגיד בנקאי המספק שירותי חיבור לשירות מיתוג ATM למתפעל מכשירי בנק אוטומטיים שאינו תאגיד בנקאי, בגין אותה פעולה;

"שבא" - שירותי בנק אוטומטיים בע"מ וכל תאגיד הנשלט על ידה;

"שירותי איסוף ואישור" - שירותים שמעניקה שבא שעניינם הפעלת מערכת תקשורת דו-כיוונית בין סולקים לבתי עסק, לאיסוף, לקבלה ולהעברה של עסקאות, אישורים ופרטים הדרושים לאישור ולביצוע עסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי אצל בתי העסק, ולמיון העסקאות לפי זהות הסולק הרלוונטי לכל עסקה (בהתאם לסולק עמו קשור בית העסק);

"שירותי מיתוג ATM" - שירותים שמעניקה שבא שעניינם העברת אישורי פעולות לגבי משיכות מזומנים, קבלת מידע, הפקדות ופתיחת חשבונות חסכון, המתבצעות במכשירי בנק אוטומטיים של שבא ושל בנקים שונים, על ידי לקוחות של בנקים אחרים;

"שירותי ממשק" - שירותים שמעניקה שבא שעניינם הפעלת מערכת המאפשרת העברת מידע בין סולקים לבין מנפיקים לשם מתן שירותי סליקה, ובכלל זה סליקה צולבת;

"שירותי סליקה" - כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;

"שירותי תקשורת למכרזי בנק ישראל" - שירותי הפעלת מערכת המאפשרת להגיש הצעות למכרזי בנק ישראל, ולקבל את תוצאות המכרזים כאמור, כולל שירות להעברות בין בנקאיות באמצעות בנק ישראל, וכן מתן הלוואות ודיווחים של כל בנק ובנק בנפרד לבנק ישראל;

"שליטה" - כהגדרתה בכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"ו-2006;

"תאגיד בנקאי" - כהגדרתו של מונח זה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, למעט-חברת שירותים משותפת כהגדרתה שם;

"תחומי הפעילות" - שירותי מיתוג ATM, תפעול מכשירי בנק אוטומטיים, שירותי איסוף ואישור, הפצת תוכנת "אשראית", שירותי ממשק, שירותי תקשורת למכרזי בנק ישראל, כהגדרתם לעיל;

"תפעול מכשירי בנק אוטומטיים" - הפעלת מערכת של מכשירי בנק אוטומטיים למשיכת מזומנים ו/או לבירור יתרות וכן תוכנות ומוצרים המאפשרים משיכת מזומנים ו/או בירור יתרות מקופות בתי עסק;

למונחים אחרים שבתנאים אלה תהא המשמעות הנודעת להם בכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"ו-2006.

רשות ההגבלים העסקיים

הבעלות בשבא

1. כל עוד שבא מוחזקת על ידי יותר מאחד הבנקים או כל עוד יותר מאחד הבנקים מחזיק בשליטה בשבא - שבא תעסוק בתחומי הפעילות כהגדרתם לעיל ובהם בלבד, והיא תעשה כן בהתאם לתנאים אלה.
2. שבא לא תחלק רווחים או תקבולים או הטבות מכל סוג שהוא לבנקים או למי שמחזיק זכות שליטה בה. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, שבא לא תעניק לבנקים או למי שמחזיק זכות שליטה בה דיבידנד, דמי ניהול, ריבית בגין החזר הלוואה בשיעור העולה על הריבית המקובלת במשק לעסקה הרלבנטית או כל הטבה אחרת, במישרין או בעקיפין וכן, לא תעניק הנחה אשר הנהנים ממנה בפועל יהיו רק הבנקים או מי שמחזיק זכות שליטה בה.
3. שבא לא תעניק לדירקטורים שהם תאגידים המכהנים בה כל שכר או כל טובת הנאה אחרת, בקשר לתפקידם כדירקטורים.
4. הבנקים לא ימנו לדירקטוריון שבא אדם שהנו בעל עניין בבנק ו/או חבר הנהלת בנק ו/או נושא משרה בתחומי המסחר, החשבות ו/או הקמעונאות בבנק. מבלי לגרוע מכלליות האמור, הבנקים לא ימנו לדירקטוריון שבא נושא משרה בבנק העוסק בעניינים הנוגעים לתחום ה-ATM וכרטיסי האשראי, לרבות - בקביעת מדיניות, פיתוח, שיווק, תמחור וקביעת גובה עמלות המשיכה - ולמעט תפעול המכשירים.
5. הבנקים לא יעבירו ביניהם במישרין או בעקיפין, לרבות באמצעות נציגיהם בשבא, כל מידע שהעברתו עלולה לגרוע מן התחרות ביניהם, בפועל או בכוח.
6. מבלי לגרוע מכלליות האמור, לא יועבר בין הבנקים, לרבות באמצעות נציגיהם בשבא, מידע הכולל פרטים הנוגעים לתכניות עסקיות כלליות או פרטניות של הבנקים, בין בעבר ובין בעתיד; מידע הנוגע לעלויות, לתמחור ולמחירים הנגבים על ידי הבנקים או משולמים על ידי הבנקים; מידע בדבר מאפייני שירותים בנקאיים ואחרים שמעניקים הבנקים; בסיסי נתונים שבידי הבנקים; מידע על לקוחות וספקים של הבנקים; מידע בדבר הפוזיציות הפיננסיות של הבנקים; או מידע על תנאי אשראי או התקשרויות בעבר או בעתיד, למעט מידע כאמור שהיה לנחלת הרבים;
7. המגעים בין נציגי הבנקים במסגרת שבא יעשו באופן המצמצם כל חשש להפחתת התחרות בכוח או בפועל בין הבנקים, כולם או מקצתם; בכלל זה, מגעים בין הבנקים במסגרת שבא יערכו בין בעלי התפקידים ההכרחיים לשם תפעולה השוטף של שבא בלבד ולשם כך בלבד.
8. כל ההחלטות המהותיות של הבנקים הנוגעות לשבא, וההחלטות של מוסדות הניהול של שבא (דירקטוריון, ועדת דירקטורים, אסיפה כללית), יתועדו בכתב טרם או בעת עשייתן כך שכל החלטה תישמר ותומצא לממונה מיד בסמוך לדרישה מטעמו בעניין זה; מבלי לגרוע מכלליות האמור, יתועד פרוטוקול מלא מכל פגישה בין הבנקים בקשר לשבא, כולם או מקצתם.
9. אדם שמונה כדירקטור בשבא וכן, מנכ"ל שבא ומנכ"ל כל אחד מהבנקים יחתום טרם תחילת ביצוע תפקידו על כתב התחייבות בנוסח המצורף לתנאים אלה כנספח א'. כתב ההתחייבות יועבר לרשות ההגבלים העסקיים 30 יום לאחר חתימתו. לעניין סעיף זה: "הבנקים" - בנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ, בנק הפועלים בע"מ;
10. מובהר בזאת כי אין באמור בתנאים אלה כדי למנוע ממנהלו הכללי של בנק להתעדכן באשר לפעולותיו של הדירקטור הפועל מטעמו בשבא.

שירותי מיתוג ATM ותפעול מכשירי בנק אוטומטיים

11. הבנקים ושבא יבצעו כל פעולה הנדרשת כדי לאפשר לכל מנפיק ולכל אדם המתפעל מכשירי בנק אוטומטיים גישה לשירותי מיתוג ATM המסופקים על ידי שבא. הגישה תינתן בתנאים שאינם גרועים מהתנאים שמעניקה שבא לבנקים ובתוך 120 ימים מיום שהתבקשה, אלא אם נגרמו עיכובים שמקורם בצד שביקש את מתן הגישה.

רשות ההגבלים העסקיים

12. העמלות בגין שירותי מיתוג ATM שתגבה שבא מכל מקבל שירותים אלה תהיינה זהות לכל מקבלי השירותים אלא אם כן קיים הבדל בעלויות השירות הנובעות ממתן השירות וככל שההבדל במחיר מוצדק באופן ישיר על ידי ההבדל בעלויות האמורות בלבד.
13. מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 11, שבא לא תסרב סירוב בלתי סביר להתקשר עם כל מנפיק ועם כל אדם המתפעל מכשירי בנק אוטומטיים לצורך מתן שירותי מיתוג ATM. כמו כן, הבנקים ושבא לא יסרבו סירוב בלתי סביר להתקשר בהסכם לשימוש במכשירי בנק אוטומטיים עם כל מנפיק ועם כל אדם המתפעל מכשירי בנק אוטומטיים וכן, בהסכם למתן שירותי חיבור לשירותי מיתוג ATM עם מתפעל מכשירי בנק אוטומטיים שאיננו תאגיד בנקאי. התקשרות כאמור תהיה בתנאים שאינם גרועים מהתנאים שמעניקה שבא לבנקים, או מהתנאים שמעניקים הבנקים זה לזה, אלא ככל שקיימים הבדלים בעלויות הכרוכות במתן שירותים אלה המצדיק באופן ישיר את השוני בתנאים.
14. שבא תמכור את כל מכשירי ATM שברשותה עד ליום 20 במאי 2013 (להלן: "המועד הקובע"). לאחר המועד הקובע, לא יהיו בידי שבא או כל גורם מטעמה מכשירי ATM. עסקאות המכירה של מכשירי ה-ATM יובאו כולם לאישור הממונה. למען הסר ספק יובהר, כי היה ועד למועד הקובע לא תשלים שבא את מכירת המכשירים, תפסיק שבא להפעילם.

עמלה בין-בנקאית בגין עסקאות ATM

15. שיעור העמלה בגין פעולות משיכה בין-בנקאיות לא יעלה על 20 סנט ארה"ב לפעולה.
16. שיעור העמלה בגין פעולות משיכה בין-בנקאית שישלם כל אחד מהבנקים לתאגיד בנקאי המתפעל מכשירי בנק אוטומטיים או לתאגיד בנקאי המספק שירותי חיבור לשירותי מיתוג ATM למתפעל מכשירי בנק אוטומטיים שאינו תאגיד בנקאי יהיה זהה ובכלל זה לא יהיה תלוי בזהות המנפיק, בזהות מתפעל מכשירי בנק אוטומטיים או במיקום מכשיר הבנק האוטומטי.

שירותי איסוף ואישור, שירותי ממשק

17. הבנקים ושבא יבצעו כל פעולה הנדרשת כדי לאפשר לכל סולק ולכל מנפיק ולכל תאגיד המעניק שירותי ניכיון (לפי העניין) גישה לשירותי איסוף ואישור ושירותי ממשק המסופקים על ידי שבא ולא יסרבו סירוב בלתי סביר להתקשר עם גורמים כאמור לצורך מתן שירותי איסוף ואישור ושירותי ממשק. הגישה תינתן בתנאים שאינם גרועים מהתנאים שמעניקה שבא לבנקים ומהתנאים שמעניקים הבנקים זה לזה, וזאת בהקדם האפשרי, ובשים לב בין היתר לעיכובים שמקורם בצד שביקש את מתן הגישה. הוגשה בקשה למתן גישה כאמור, תעביר שבא דו"ח לממונה בדבר הפעולות שנקטו לצורך מתן הגישה בכל שישים ימים מיום שהתקבלה הבקשה בשבא ועד מתן הגישה בפועל.
18. העמלות בגין שירותי איסוף ואישור ושירותי ממשק שתגבה שבא מכל מי שמקבל שירותים אלה תהיינה זהות לכל מקבלי השירותים, ובכלל זה גובה העמלה לא יהיה תלוי בהיקף השימוש בשירות או בזהות בית העסק, והכל אלא אם כן קיים הבדל בעלויות השירות הנובעות ממתן השירות וככל שההבדל במחיר מוצדק באופן ישיר על ידי ההבדל בעלויות האמורות בלבד.

איסור על גביית דמי התחברות

19. שבא אינה רשאית לגבות כל תשלום, לרבות עבור עלויות שנשאה בעבר, מאדם שיבקש להתחבר לשירותי מיתוג ATM, שירותי ממשק ושירותי איסוף ואישור (להלן, ביחד: "השירותים").
20. על אף האמור בסעיף 19 לעיל, שבא תהיה רשאית לגבות מאדם שיבקש להתחבר לשירותים או מי מהן את העלויות התוספתיות הכרוכות במתן גישה לשירותים שהוא

רשות ההגבלים העסקיים

מעוניין לקבל, ואשר ינבעו באופן ישיר מביצוע ההתאמות הנדרשות לשם מתן השירותים עבורו, וזאת לאחר הצגה מפורטת של חישוב העלויות בפני המבקש והממונה ובכפוף לקבלת אישורו של הממונה מראש ובכתב.

הפצת תוכנת "אשראית"

21. שבא תפסיק לגבות תשלום ממפיץ תכנת אשראית בגין שימוש בית עסק בתוכנת "אשראית" מעת שהודיע לה המפיץ על סיום ההתקשרות בינו לבין בית העסק אשר עשה שימוש בתכנה, וכל עוד בית העסק אינו מקבל מהמפיץ שירותים בגין תכנת "אשראית".

22. שבא תאפשר לכל אדם העומד בקריטריונים שיאשרו על ידי הממונה ויפורסמו באתר האינטרנט של שבא, לקבל רישיון יצרן, ובכפוף להתחייבות חתומה לשמירת סודיות תעביר אליו את איפיון תוכנת "אשראית".

שירותי תקשורת למכרזי בנק ישראל

23. שבא תבצע כל פעולה הנדרשת כדי לאפשר לכל אדם הרשאי להגיש הצעות למכרזי בנק ישראל גישה לשירותי תקשורת למכרזי בנק ישראל המסופקים על ידי שבא. הגישה תינתן בתנאים שאינם גרועים מהתנאים שמעניקה שבא לבנקים.

כללי

24. הבנקים ושבא יעמידו לרשות כל אדם כל מידע הנחוץ באופן סביר כדי לוודא כי התנאים המפורטים לעיל אכן מתקיימים בתחום פעילותו של מבקש המידע.

25. הדו"חות הכספיים של שבא יפורסמו באתר האינטרנט שלה מיד עם חתימתם, וכן יפורסמו באתר הנ"ל תעריפוני השירותים השונים שמספקת שבא.

26. התעורר ספק בדבר פרשנותם או תחולתם של תנאים אלה - יובא הדבר להכרעת הממונה.

27. כל ספק בדבר תחולתם של תנאים אלה, פרשנותם או בדבר דרך יישומם - יובא להכרעת הממונה.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

פרופ' עילי שלב

הממונה על ההגבלים העסקיים

ירושלים, ט' ניסן התשע"ג

20 במרץ 2013

רשות ההגבלים העסקיים

נספח א'

אני החתום/ה מטה, נושא/ת ת.ז. שמספרה המשמש/ת כ....., מצהיר/ה בזה ומתחייב/ת כדלקמן:

1. קראתי במלואם את תנאי הממונה על הגבלים עסקיים למתן פטור מאישור בית הדין להסדר שעניינו – שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (תיק פטור 8677).
2. אני מודע/ת לכך כי קיום דווקני של כל התנאים הללו הוא הבסיס לקבלת פטור הממונה על הגבלים עסקיים להסדר זה.
3. ידוע לי כי הפרת התנאים הנזכרים מהווה עבירה פלילית על פי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988, שעונשה עד שלוש שנות מאסר.

_____	_____	_____
חתימה	שם מלא	תאריך

אישור

הנני מאשר/ת בזה כי ביום הופיע/ה בפני מר/גב' בעל/ת ת.ז., ואחרי שהזהרתיו/ה כי עליו/ה להצהיר את האמת וכי יהיה/תהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה/תעשה כן, חתם/ה על ההצהרה הנ"ל בפני.

עו"ד,

מ.ר.